

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 7T/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623010339
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing. Mgr. Anna Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:7623010339.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudkyňou Ing. Mgr. Annou Prikrylovou, v trestnej veci obžalovaného mladistvého A. B., narodeného XX.XX.XXXX, pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní dňa 19. októbra 2023 v Malackách, takto

rozhodol:

obžalovaný

ml. A. B., narodený XX.XX.XXXX v B., trvale bydliskom C., adresa na doručovanie C. D. E. F. č. XXXX, toho času Ústave na výkon väzby Košice

sa uznáva vinným, že

v presne nezistenej dobe od 9. januára 2023 do 20.00 hod. dňa 14. januára 2023 trikrát neoprávnene bez súhlasu a vedomia vlastníka vošiel do vnútra domu bez popisného čísla v rómskej osade C., okres G., vlastníka H. G. tým spôsobom, že si dózický zámok vchodových dverí otváral kľúčom, ktorý bol z iných podobných dverí a pasoval do tohto zámku, po vojdení z domu odtiaľ postupne odcudzil tablet značky Lenovo, 1 ks dámske náramkové hodinky strieborno - zlatej farby zn. Quartz, najmenej 27 ks oblečenia, 5 ks jogurtov a 1 ks dotykový mobilný telefón zn. MEIZU, čím spôsobil škodu na odcudzených veciach 1 ks tablet značky Lenovo, 1 ks dámske náramkové hodinky strieborno - zlatej farby zn. Quartz, najmenej 27 ks oblečenia a 5 ks jogurtov poškodenému H. G. vo výške spolu 152,59 eur a poškodenej I. B. na odcudzenom mobilnom telefóne zn. MEIZU, nezisteného typu škodu vo výške 33,43 eur,

t e d a

neoprávnene vnikol do obydľia iného a neoprávnene tam zotrval a čin spáchal prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu,

č í m s p á c h a l

prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Za to sa mu

ukladá

podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 117 ods. 1 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 94 ods. 2 Trestného zákona sa ml. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 119 ods. 1 Trestného zákona sa ml. obžalovanému určuje skúšobná doba v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodeného H. G., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bydliskom C. J. XXX, odkazuje s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves podala Okresnému súdu Spišská Nová Ves dňa 01.06.2023 obžalobu číslo 2Pv 31/23/8810 na v tom čase obvineného mladistvého A. B. za spáchanie prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves číslo konania 1T/51/2023-160 zo dňa 05.06.2023 konajúci súd postúpil trestnú vec mladistvého obvineného A. B. Okresnému súdu Malacky podľa § 341 Trestného poriadku, keďže so zreteľom na záujmy mladistvého obvineného bolo najúčelnejšie vykonať trestné konanie pred Okresným súdom Malacky vzhľadom k tomu, že mladistvý obvinený bol v čase vydania predmetného rozhodnutia chovancom Reedukačného centra E. F..

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 19. októbra 2023 ml. obžalovaný po poučení o svojich právach a povinnostiach urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len Trestný poriadok), že je vinný zo spáchania skutku uvedeného vo výroku tohto rozsudku. Vzhľadom na vyhlásenie ml. obžalovaného súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3, písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku a vo vzťahu k tomuto skutku, zisťoval či ml. obžalovaný:

- c) rozumie, čo tvorí podstatu skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu, na čo obžalovaný odpovedal: Áno.
- d) bol ako obžalovaný poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby, na čo obžalovaný odpovedal: Áno.
- f) rozumie právnej kvalifikácii skutkov, ako trestného činu, na čo obžalovaný odpovedal: Áno.
- g) bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy mu kladené za vinu, na čo obžalovaný odpovedal: Áno.
- h) sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchané skutky, ktoré sa v obžalobe kvalifikujú ako určitý trestný čin, na čo obžalovaný odpovedal: Áno.

Súd na základe vyhlásenia ml. obžalovaného o uznaní viny a jeho kladných odpovedí na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku prijal toto vyhlásenie ml. obžalovaného o uznaní viny zo skutku uvedeného vo výroku tohto rozsudku a zároveň vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom ml. obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná. Súd preto uznal ml. obžalovaného za vinného z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Súd vzhľadom na prijatie vyhlásenia ml. obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vykonal dokazovanie len ohľadne trestu, a to oboznámením vyčíslenia škody čl. 117-127, fotodokumentáciou čl. 103-114, potvrdením o vydaní veci čl. 115, rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/42/2020 čl. 297, rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4P/106/2022 čl. 298-299, správy Obce Richnava čl. 128, správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves čl. 129, ako i aktualizovaným odpisom registra trestov a centrálnou evidenciou správnych deliktov a priestupkov ml. obžalovaného.

V súvislosti s výrokom o treste je primárne nevyhnutné uviesť, že Trestný zákon vo svojich ustanoveniach, najmä v ustanoveniach deklarujúcich zásady ukladania trestov, poskytuje ochranu spoločnosti pred trestnými činmi v podobe trestov a to tak, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradiť od páchania trestných činov za

súčasného vyjadrenia morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Keďže uvedený cieľ, t. j. zabránenie v ďalšom páchaní trestnej činnosti zároveň naplňa aj ochranu spoločnosti, treba mať pri voľbe druhu trestu a jeho výmery túto skutočnosť vždy na zreteli.

Všetky okolnosti prípadu však treba nielen zisťovať, ale aj objektívne, t. j. bez preceňovania alebo podceňovania niektorých z nich komplexne hodnotiť a mať pritom na zreteli, že bližšie sú konkretizované v ďalších ustanoveniach Trestného zákona, najmä v ustanoveniach o poľahčujúcich a priťažujúcich okolnostiach (§ 36 Trestného zákona a § 37 Trestného zákona) a v ustanoveniach upravujúcich zásady ukladania trestov (§ 34 Trestného zákona).

Vo všeobecnosti súd konštatuje, že pri ukladaní trestu musí súd v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu. Závažnosť trestného činu určuje sám zákonodarca a to stanovením rozpätia trestnej sadzby a tým, že jednotlivé trestné činy, podľa stanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia, zaraďuje medzi prečiny, zločiny, prípadne obzvlášť závažné zločiny. Tomuto zaradeniu potom zodpovedá buď možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov (napríklad alternatívnych, nespojených s odňatím slobody), prípadne povinnosť súdu uložiť len trest odňatia slobody.

Pri ukladaní trestu obžalovanému ml. A. B. súd vychádzal zo závažnosti prečinu, z ktorého bol obžalovaný uznaný vinným a ktorú určuje zákonodarca stanovením rozpätia trestnej sadzby, pričom v danom prípade je výška trestnej sadzby stanovená zákonom (§ 194 ods. 2 Trestného zákona) v rozpätí 1 až 5 rokov.

Vzhľadom na to, že voči obžalovanému ml. A. B. sa trestné stíhanie viedlo ako proti mladistvému (§ 94 ods. 1 Trestného zákona), pri ukladaní trestu súd aplikoval § 117 ods. 1 Trestného zákona, v zmysle ktorého trestné sadzby odňatia slobody ustanovené v tomto zákone sa u mladistvých znižujú na polovicu; horná hranica zníženej trestnej sadzby nesmie prevyšovať 7 rokov a dolná hranica zníženej trestnej sadzby 2 roky. To znamená, že v konečnom dôsledku vychádzajúca trestná sadzba za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona je vyjadrená rozpätím 6 mesiacov až 2 roky a 6 mesiacov.

U obžalovaného ml. A. B. súd pri ukladaní trestu zvažoval všetky hľadiská pre ukladanie trestu a jeho výmery. Obligatórne pritom zvažoval aj všetky poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. a) až písm. o) Trestného zákona a priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. a) až písm. o) Trestného zákona, pričom u obžalovaného zistil 1 poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v priznaní sa obžalovaného k spáchaniu skutku a jeho úprimné oľutovanie [§ 36 písm. l) Trestného zákona], pričom priťažujúcu okolnosti súd nezistil žiadnu.

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd následne povinne (§ 38 ods. 2 Trestného zákona) prihliadol na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností s tým, že prevažuje pomer poľahčujúcich okolností a preto súd upravil trestnú sadzbu tak, že znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu (§ 38 ods. 3 Trestného zákona), teda o 10 mesiacov ($30 : 3 = 10$). Po tejto úprave bola trestná sadzba určená v rozpätí 6 mesiacov až 20 mesiacov.

Pri zvažovaní druhu trestu, ktorý bolo nutné uložiť obžalovanému za spáchanie skutku, súd vychádzal okrem závažnosti spáchaného prečinu aj z toho, že nepodmienečný trest odňatia slobody je trest ultima ratio (posledná a krajná možnosť), ktorý môže súd uložiť len vtedy, ak iné druhy trestov, prípadne iné formy trestu odňatia slobody, nemôžu celkom zjavne viesť k náprave obžalovaného, navyše, obžalovaný sa skutku dopustil ako mladistvý, pri ktorých sa trestné sadzby znižujú na polovicu, pričom účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana (§ 97 ods. 1 Trestného zákona).

Vyhodnotením kritérií podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona súd na jednej strane nemohol prehliadnúť typovú závažnosť spáchaného trestného činu stanovenú zákonodarcom a v tomto konkrétnom prípade ešte upravenú postupom podľa § 117 ods. 1 Trestného zákona, ktorá v spojení s prevahou poľahčujúcich okolností a s nie až tak výrazne narušenou osobou obžalovaného, znemožňuje uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému, pretože takýto trest súd mladistvému môže uložiť len za podmienky, že by vzhľadom na okolnosti prípadu, osobu mladistvého alebo vzhľadom na predtým uložené opatrenia uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu podľa tohto zákona (§ 117 ods. 2 Trestného zákona).

Na druhej strane súd dospel k záveru, že pre nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti nebude stačiť len uloženie alternatívneho trestu, nespojeného s trestom odňatia slobody. Súd v tomto prípade poukazuje na odpis z registra trestov, kde má ml. obžalovaný 1 záznam, pričom išlo o rovnaký trestný čin ako v tomto prípade. Je pravdou, že sa na ml. obžalovaného v tomto prípade hľadí ako keby nebol odsúdený, fikciu neodsúdenia však nemožno spájať s fikciou nespáchania trestného činu. Z registra priestupkov súd zistil 1 priestupok proti majetku, za ktorý bol ml. obžalovaný riešený pokarhaním. Napokon celú osobnosť ml. obžalovaného dokresľuje správa Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 10.02.2023 z ktorej vyplýva, že ml. obžalovaný je v evidencii sociálnej kurately od februára roku 2016 (v tom čase bol ml. obžalovaný vo veku 10 rokov) a to z dôvodu spáchania priestupku proti majetku. Od roku 2017 sa ml. obžalovaný pravidelne dopúšťal krádeží, na prelome rokov 2018/2019 absolvoval 6 mesačný diagnostický pobyt v Centre pre deti a rodiny K. L.. Po prepustení pokračoval páchaní majetkovej trestnej činnosti a v decembri 2020 sa dopustil obzvlášť závažného zločinu lúpeže, trestné stíhania však boli z dôvodu nedostatku veku zastavené. Zo správy ďalej vyplynulo, že v roku 2020 prišiel ml. obžalovaný o matku, kedy jeho otec bol podozrivý zo spáchania úkladnej vraždy svojej manželky a matky ml. obžalovaného. V roku 2020 bola nariadená ústavná výchova Reedukačnom centre M. - I. E., následne v roku 2022 z dôvodu ukončenia základného vzdelania bol ml. obžalovaný preložený do Reedukačného centra E. F.. Z tohto reedukačného zariadenia viackrát utiekol, pričom počas útekov sa dopúšťal trestnej činnosti. Aktuálne sa nachádza vo výkone väzby v prípravnom konaní na základe uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 2Tp/79/2023 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), písm. g) Trestného zákona. V nadväznosti na uvedené je dôležité podotknúť, že na obžalovaného je potrebné pôsobiť podmieneným trestom odňatia slobody, a to práve z dôvodov vyššie uvedených, aby obžalovaný preukázal, že v ďalšom období už je schopný a ochotný viesť riadny život, pričom v prípade vedenia riadneho života obžalovaným v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia nebude nič brániť rozhodnúť o jeho osvedčení sa, a teda nič nebude brániť takisto hľadiť na obžalovaného, ako keby nebol odsúdený.

Súd preto dospel k záveru, že obžalovanému ml. A. B. je síce potrebné uložiť trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, teda pri samom spodku upravenej trestnej sadzby, avšak pre jeho nápravu postačí odklad jeho výkonu so stanovením primeranej skúšobnej doby (v danom prípade 12 mesiacov). Výkon uloženého trestu odňatia slobody nie je u obžalovaného nevyhnutný, nakoľko sú splnené podmienky uvedené v ustanovení § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 94 ods. 2 Trestného zákona (a za použitia § 119 ods. 1 Trestného zákona). Napokon sám obžalovaný svojim postojom k spáchanému prečinu už preukázal určitú nápravu a preto uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody v jeho prípade by bolo neadekvátne, odporujúce zásade ultima ratio tohto trestu, ako aj samotnému účelu trestu u mladistvého páchatela.

Čo sa týka výroku o náhrade škody vo vzťahu k poškodenému H. G., súd odkázal poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces z dôvodu, že odcudzené veci mu boli vrátené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave, pokiaľ sa oprávnené osoby nevzdali odvolania po vyhlásení tohto rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309 ods. 1 Trestného poriadku). Odvolanie má odkladný účinok. V písomne podanom odvolaní je potrebné uviesť voči ktorým výrokom rozsudku odvolanie smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.